

Альтернативна енергетика як драйвер зростання для України

(Початок на с. 4) В Україні це поки що єдиний ефективний інструмент для залучення інвесторів. Більше 50 компаній, які його вже отримали, заявляють про прозорість і порівняльній простоті процедури. «При розробці документа ми вивчали європейський досвід, і за великим рахунком, використовуємо схожі коефіцієнти і схожу класифікацію видів «чистої» енергії. Першочергова мета була — створення потужностей, які б серйозно вплинули на енергобаланс. І це завдання, в принципі, виконано», — говорить голова комітету з питань паливно-енергетичного комплексу Верховної Ради, інший співавтор закону про «зелений» тариф Микола Мартиненко.

Плата за майбутнє

Третя можливість держпідтримки — субсидії та пільги для тих, хто виробляє, а також ввозить обладнання для виробництва «чистої» енергії. Це можуть бути як звільнення від митних зборів, так і пільгові кредити. У ряді країн Європи, наприклад, у Німеччині, діє механізм вільного ліцензування. Тобто всі дрібні (побутові) виробники енергії, наприклад, співвласники багатоквартирного житлового будинку, можуть встановити на даху сонячну батарею і не проходити складну процедуру підключення до мереж.

Більш того, в Іспанії, є навіть механізм «сонячних зобов'язань», коли нова або реконструйована будівля обладнується сонячною батареєю в обов'язковому порядку. Будинок сам споживає вироблений струм, а жителі просто отримують з бюджету різницю між звичайним і зеленим тарифом. Польський досвід показує, що уряд заради стимулювання переходу на альтернативні джерела згоден компенсувати не тільки ставку по кредиту, але і вартість самого обладнання. Наприклад, рядовим полякам компенсується 30% вартості котлів на біологічно чистому паливі, які вони встановлюють у власних будинках та квартирах.

Лідером же в цьому плані є Китай, який поставив значні ресурси на розвиток, в тому числі, сонячної енергетики. З кінця 2008 року геліоагрівачі увійшли до списку електроприладів, на які сільське населення отримує державні субсидії. У березні 2009 року китайський уряд приступив до реалізації програми «Установка геліоколекторів на дахах будівель». У липні 2010 — ввів субсидії, що складають 50% від загальної суми інвестицій у великі сонячні енергооб'єкти. Тобто компенсують інвестору половину витрат на будівництво електростанції. Завдяки цій програмі в найближчі 2-3 роки китайці планують побудувати цілий ряд станцій одиничною потужністю в 500 МВт (половина потужності стандартного для України блоку АЕС). Прикладом одного з наймасштабніших проектів з державною підтримкою можна також назвати підприємство з виробництва електромобілів, яке відкриє Renault-Nissan в Ізраїлі, де в рамках проекту Better Place вже створена ціла інфраструктура для роботи такого транспорту.

В Україні субсидування і пільги поки кульгають. Єдиним дієвим механізмом є тимчасове звільнення від податку на прибуток виробників відновлюваної енергії. Пільги по імпорту обладнання для виробництва «чистої» енергії поки працюють дуже погано. Про компенсації, пільгові програми кредитування поки зовсім не йдеться — тут би хоч якесь фінансування від комбанків або міжнародних організацій отримати. Складна система погоджень не дозволяє активно підключатися до

мереж індивідуальним споживачам, наприклад, бажаючим використовувати вдома сонячні накопичувачі.

Четверта можливість державної участі — створення і підтримка інфраструктури, а також розробка проектів для використання потенціалу альтернативної енергетики. В Україні це начебто вже починає здійснюватися в рамках Національних проектів. Крім того, діють програми з реконструкції мереж, проте їх недостатньо для того, щоб прийняти в повному обсязі ту кількість енергії, яку здатні згенерувати альтернативні станції. За різними оцінками, мова йде про те, що тільки за рахунок вітру і сонця можна довести відсоток «чистого» струму в електробалансі до 20%.

До речі, до створення інфраструктури можна віднести і інвестиції в наукові дослідження, пов'язані з «альтернативним» потенціалом. Адже, як і в будь-якій інноваційній галузі виграє тут той, хто здешевлює та вдосконалює технологію. Світовим лідером у цьому напрямку є США. Одним з останніх досягнень Вашингтона є новостворене Агентство передових дослідницьких проектів в галузі енергетики (ARPA-E) і підкоряється йому система з 46 наукових центрів. У 2010 році США виділили \$ 2 млрд. бюджетних коштів на співфінансування будівництва сонячних електростанцій. Така увага держави, природно, стає каталізатором для приватних інвестицій. Тільки за жовтень-листопад 2010 американська влада схвалили 7 проектів з будівництва великих сонячних станцій. Вже в кінці року в Каліфорнії почнеться будівництво найбільшої в світі такої станції потужністю в 1 Гвт вартістю \$ 6 млрд. За словами міністра внутрішніх справ США Кена Салазара, каскад сонячних колекторів уже в 2012 році зможе забезпечити світлом і теплом понад 2 млн. домогосподарств.

А Об'єднані Арабські Емірати фінансують проект Масдар-сіті вартістю \$ 22 млрд. - місто на 40 тис. жителів, повністю побудоване з екологічно чистих матеріалів буде застосовувати виключно альтернативні джерела енергії. Тут не буде звичайних автомобілів — тільки велосипедні доріжки і електромобілі. Буде максимально знижено витрати води, а всі побутові відходи перероблятимуть. Створене як лабораторія для світових компаній з розробки альтернативних технологій отримання енергії, Масдар-сіті стане демонстрацією можливості існувати зовсім без традиційних енергетичних джерел.

Комбінація всіх цих стимулів і механізмів могла б привести до відчутних результатів і Україну. Але поки держава обмежується деклараціями, ми змушені витрачати на імпорتنний газ ті ресурси, які маємо б піти на інновації та оновлення країни.

*Іван Зеленів,
Інформаційне агентство УНІАН*

Комбінація всіх цих стимулів і механізмів могла б привести до відчутних результатів і Україну. Але поки держава обмежується деклараціями, ми змушені витрачати на імпорتنний газ ті ресурси, які мали б піти на інновації та оновлення країни...

8 Березня. Жіноча рада ЗДІА

8 Березня. Святковий концерт

Призери «Кубка Сови»

Переможці «Кубка Сови»

Призери «Кубка Сови»

Валерія Курбатова —
«Пані «Суббота Плюс»

Сенат «запалює»...

Тетяна Анатольєва — лауреат
«Літературної перлини»